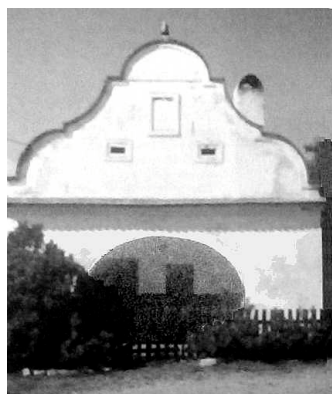

Za lidovou architekturou Lhenicka

Vodice v Encyklopedii českých vesnic (3)

Také mimo vodickou návěs se dochovalo několik hodnotných staveb. Mezi nimi vyniká především půvabná kovárna u čp. 23 na severozápadním okraji vesnice, při silnici do Lhenic, pocházející patrně rovněž ze šedesátých let 19. století. Má půlelipticky zaklenutou podsíň pracovního prostoru a měkce konturovaný hladký křídlový štít, který nezapře příbuznost s lidovou architekturou oblasti v severním podhůří Blanského lesa.

Mladší zástavbu z přelomu 19. a 20. století charakterizuje dům čp. 13 východně od návsi, nebo dům čp. 25. Několik dalších stavení v okrajových částech vesnice si uchovalo tradiční hmotové řešení, průčelí ale již byla poznamenána modernizacemi.

K hodnotným stavbám patří ovšem také hospodářské zázemí jednotlivých usedlostí - zejména velké chlévy, kolny a stodoly. Prostředí návsi doplňuje vcelku nenáročná novogotická kaplička sv. Václava s věžičkou, postavená roku 1884. Prvkem tradiční vybavenosti obce je hasičská zbrojnice v typickém „nádražním“ stylu.

Obec naštěstí nebyla během druhé poloviny 20. století výrazněji zasažena novodobou stavební činností. V historickém jádru nevznikla žádná rušivá novostavba a také míra modernizací nepřesáhla přijatelnou mez. Vesnice se tak dodnes zachovala v téměř nenarušené podobě, určované přestavbami ze šedesátých až osmdesátých let 19. století. Celková atmosféra sevřené svažité návsi s mohutnými uzavřenými usedlostmi a působivou kulisou okolních strmých zalesněných svahů je naprosto jedinečná.

Vodice patří k nejcennějším a bezesporu také k nejkrásnějším jihočeským vesnicím. Pro své zcela mimořádné kvality byla Vodice roku 1995 zařazena mezi památkové rezervace. J. P.

S lidovou architekturou ve Vodici se loučíme ve třetí ukázce z textu architekta Jana Pešty, z jeho lexikonu venkovských sídel. Co dodat? Snad jen malý seznam odborné literatury, v níž má Vodice své zasloužené místo. A v duchu následujícího receptu popřát hodně zdraví z dobrého železa všem, kteří dnes v památkových objektech na Lhenicku žijí a starají se o ně: „Mezi jinými domy a dílnami jest kovárna velmi potřebná, kterážto obyčejně při hospodách, zvláště při silnicích vyzvižena býti má. Znamenati se sluší, že železo velice a silně tvrdne, jestliže ještě dobře rozpálené, v nádobě plné vody rychle vhašeno bývá. Dírky jeho tehdy nejvíce otevřené jsou. Materie ve vodě do průchodů plamenem rozšířených tak rychle vchází předešlý živel vyhnávši a je zužuje, z čehož ona tvrdost pochází ...“ (Kryštofa Fischera Knihy hospodářské, 1683).

Literatura

Mareš F. - Sedláček J., Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Prachatickém. Praha 1913;

Šimák J.V., Pronikání Němců do Čech kolonizací ve 13. a 14. století. Praha 1938;

Bulříř J., Lidová architektura jižních Čech. Sborník ze semináře o lidové architektuře. Praha 1988;

David P. - Soukup P., 555 památek lidové architektury. Praha 2000;

Kuča K., Atlas památek - Česká republika, díl 2, O-Ž, Praha 2002;

Pešta Jan, Encyklopedie českých vesnic. Vesnické památkové rezervace, zóny a ostatní památkově hodnotná vesnická sídla v Čechách. Díl II. Jižní Čechy. Vydalo nakladatelství Libri, Praha 2004. (Vodice na s. 492 - 495).

Pro ML 2007 připravil M. Trnka